Sfântul Ioan Iacob românul (hozevitul) despre Viaţa Sfântului cuvios Gheorghe, hozevitul

(8 ianuarie)

Materiale despre Sfântul cuvios Gheorghe, hozevitul şi Sfânta cuvioasă Domnica:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-cuv-Gheorghe,-hozevitul

https://archive.org/details/@steaemy?query=Gheorghe+hozevitul+

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Gheorghe%2C+hozevitul+

***

Viaţa Sfântului Gheorghe Hozevitul

(Scrisă acum pe româneşte după însemnările rămase de la ucenicul său Antonie)

Troparul Sfântului Gheorghe, glasul 5:
Nerodirea pustiului ai lucrat
Cu suspinuri şi lacrimi neîncetat
Dintru care odrăslesc
Însutite nevoinţe
Ale Sfinţilor părinţi
Gheorghe, fericite,
Cârmaciule sufletesc
Către limanul ceresc.

Cam la o sută de ani după trecerea din viaţă a cuviosului ierarh Ioan hozevitul, vine la Hozeva alt luminător al pustiei, care desăvârşeşte întemeierea acestui Sfânt Lăcaş, ridicându-l în culmea strălucirii duhovniceşti.

Sfântul Gheorghe s-a născut în Ostrovul Chiprului, din părinţi gospodari şi bine credincioşi. Avea un frate mai mare, cu numele Iraclide, care venise înaintea dânsului în Palestina şi, îmbrăţişând viaţa călugărească, trăia în Mânăstirea Calamona (astăzi a Sfântului Gherasim).

Tânărul Gheorghe a rămas acasă, ajutând părinţilor săi la bătrâneţe. După trecerea lor din viaţă, a venit şi el în Palestina, la Calamona, unde se afla fratele său. Dar Iraclide văzând că fratele Gheorghe este prea tânăr şi fără barbă, nu l-a primit să locuiască acolo, spre a nu călca aşezământul Părinţilor, ci l-a adus în Mânăstirea Hozevei, încredinţându-l egumenului.

Văzând egumenul evlavia şi statornicia tânărului, l-a călugărit în scurtă vreme şi l-a dat în ascultare la un monah bătrân (de loc din Mesopotamia) ca să lucreze la grădină.

Bătrânul acesta era cam cioturos din fire şi nu ştia să îngăduie pe om. Într-o zi l-a trimis pe tânărul Gheorghe ca să aducă apă de la pârâu (căci pe vremea aceea apa curgea în vale, nu era canal). Dar pentru că la marginea gârlei (pârâului) erau tufe dese şi trestii uriaşe, era foarte greu de răzbătut până la apă.

S-a întors deci cuviosul Gheorghe la bătrânul său fără apă. Atunci bătrânul i-a poruncit să se dezbrace de haine şi încingându-se la mijloc cu o haină subţire să se pogoare aşa la pârâu. Făcând după cuvântul bătrânului, a reuşit să se pogoare până la apă, cu mare necaz şi cu zăbavă.

Văzând bătrânul cel abraş că întârzie ucenicul, şi-a pierdut răbdarea, mai ales că a sunat şi clopotul pentru trapeză. Deci în ciuda lui cea mare, a ascuns hainele tânărului şi a urcat de la grădină în mânăstire.
Cuviosul Gheorghe, întorcându-se de la pârâu cu apa, n-a aflat nici hainele nici pe bătrân. Deci a mers aşa dezbrăcat şi a bătut în poarta mânăstirii. Văzându-l portarul gol, i s-a făcut milă şi i-a dat o haină veche ca să se acopere.

Intrând aşa în mânăstire, în dreapta cimitirului celor cinci Cuvioşi pustnici, l-a întâmpinat bătrânul lui, care se cobora atunci la trapeză şi aprinzându-se de mânie, l-a lovit cu palma pe ucenic, mustrându-l că a zăbovit aşa de mult. Dar în clipa când l-a lovit, i s-a uscat mâna şi a rămas ca moartă. Atunci spăimântându-se bătrânul cel nechibzuit, a căzut la picioarele ucenicului, cerând iertăciune pentru purtarea lui nesocotită şi se milogea ca să facă rugăciune pentru el.

Iar Sfântul Gheorghe i-a zis cu smerenie şi cu obişnuita lui evlavie: "Mergi Părinte, de fă metanie la racla celor cinci sfinţi Părinţi şi te vei face bine!" Şi zicând acestea l-a luat pe bătrân de mână şi l-a dus la racla cu cinstitele Moaşte. Aici făcând bătrânul metanie, s-a vindecat numaidecât.

Din ziua aceea bătrânul lui s-a purtat cu blândeţe şi cu îngăduială, avându-l la mare evlavie pe ucenic.

Dar pentru că s-a zvonit între călugări despre această minune, cuviosul Gheorghe, de teamă să nu cadă în mândrie (pentru cinstea oamenilor) a plecat pe ascuns din Mânăstirea Hozevei şi mergând la Calamona, trăia cu fratele său Iraclide. Acesta era în mânăstirea cea mare a Sfântului Gherasim, mai jos de Aghiazmă.

Au trăit acolo împreună întocmai ca nişte Îngeri, negustând bucate fierte, nici vin, afară de cazul când făceau mângâiere vreunui părinte străin.

Într-o zi a zis Ava Iraclide către fratele său: "Ia seama şi vino să tăiem lemne!"

Mergând ei la un finic, a zis Iraclide: "Taie pomul acesta, că nu face fructe!".

Dar cuviosul Gheorghe făcându-i metanie lui Iraclide, i-a zis: "Nu părinte, să nu-l tăiem că face măcar stâlpări pentru podoaba Bisericii!".
Însă fratele său ţinea morţiş să-l taie, căci de atâţia ani nu mai face rod şi ţine locul degeaba.

Atunci cuviosul Gheorghe a zis iarăşi cu smerenie: "Eu mă pun chezaş că de-acum va face rod!".

Şi în adevăr, de atunci finicul cu pricina a rodit chiar mai mult decât ceilalţi pomi.

Au petrecut anii vieţii lor în pace şi întru pocăinţă, iar cugetarea inimii lor era rugăciunea cea de-a pururea. Şi niciodată n-a ieşit din gura lor vreun cuvânt greu între ei şi nici grăire necuviincioasă faţă de cineva.

Bătrânul Iraclide era sporit mai ales în evlavie şi în aşezarea cea îngăduită, iar fratele său Gheorghe avea o deosebită smerenie şi supunere la toate.

Cu asemenea petrecere paşnică şi plină de sfinţenie au vieţuit împreună până la săvârşirea bătrânului Iraclide, în vârstă de 70 de ani. El a fost bărbat plin de credinţă şi împodobit cu tot felul de fapte bune: feciorelnic, liniştit, neagonisitor, cumpătat la toate (n-a gustat toată viaţa fiertură de bucate). Uneltea numai mâncare uscată şi aceea numai de două sau de trei ori pe săptămână, iar uneori de loc.

Era cinstit de toţi Părinţii care trăiau în părţile acelea ale Iordanului. El era aşa de smerit, încât n-a îndrăznit niciodată să cânte în rând cu Părinţii, socotindu-se nevrednic de acest lucru. Sta totdeauna într-un ungher al Bisericii, avându-şi capul acoperit de tot cu scufa şi cu culiu, se ruga cu multe lacrimi, pentru care s-a învrednicit de darul minunilor.

Deci ***Sfântul Gheorghe rămânând după aceea singur, avea aceeaşi petrecere îngerească, fiind iubit de toţi şi slujindu-le la toţi cu faţa lină şi cu multă sârguinţă.***

Într-o zi, deschizând poarta mânăstirii, pentru a merge la oarecare treabă, vede tolănit la poartă un leu. Fără să-i fie deloc frică, l-a lovit uşor cu piciorul spre a-i face loc să treacă. Leul a mormăit gudurându-se din coadă prieteneşte, dar nu s-a sculat. Atunci Sfântul Gheorghe l-a îmbrâncit cu piciorul mai tare de vreo două sau trei ori, dar în zadar. Apoi a zis către leu: "De vreme ce nu faci ascultare Domnului, care a zdrobit măselele leilor (cum zice la Psaltire),

blagoslovit fie Dumnezeu, ia deschide gura ca să mă uit într-însa!" Atunci leul a deschis gura, lăsându-l să pipăie (caute) măselele, apoi sculându-se a fugit, iar cuviosul a mers la treaba sa.

În vremea aceea s-a săvârşit Egumenul Lavrei Sfântul Gherasim (din Calamona) şi s-a făcut multă tulburare între monahi cu pricina alegerii noului Egumen.

Pentru asta Sfântul Gheorghe era scârbit şi se ruga lui Dumnezeu să-i arate ce trebuie să facă.

Atunci i s-a arătat vedenie: două dealuri înalte care străluceau şi unul din ele era mai înalt şi mai luminos ca celălalt. Oarecare persoană cu chip dumnezeiesc i-a arătat dealurile, întrebându-l pe care dintre ele ar dori să se urce. Cuviosul Gheorghe a răspuns în chip rugător că vrea pe cel mai înalt. Atunci i-a zis acela: "Să te urci la Mânăstirea unde ai fost uns călugăr şi să stai acolo!"

După ce şi-a venit în sine, cuviosul Gheorghe a urcat îndată la Mânăstirea Hozeva şi mergând la Egumen i-a cerut chilie. Egumenul din vremea aceea era un sfânt şi foarte compătimitor faţă de cei săraci. El ajunge în cele din urmă la aşa de mare sfinţenie, încât după adormirea lui, îl vedea unul din Părinţi cum sta ca un stâlp de foc, înaintea jertfelnicului. Deci asemenea Egumen l-a primit pe cuviosul Gheorghe cu multă bunăvoinţă şi mult s-a bucurat de venirea lui.

De-atunci s-a închis cuviosul părintele nostru Gheorghe în chilie şi toată vremea cât a petrecut acolo (închis) n-a putut să afle nimeni nevoinţa lui. Atâta numai se ştia că n-a luat niciodată vin, nici untdelemn, nici pâine şi nici haine, decât numai o scurteică pe care o purta. Ci unde găsea cârpe aruncate le strângea şi cosându-le îşi făcea din ele îmbrăcăminte, precum şi aşternut unde se odihnea puţin. Iar cât priveşte hrana, el ruga pe chelarii mânăstirii ca să-i dea fărâmiturile şi resturile de bucate care prisoseau de la masa călugărilor (pâine, legume) şi frământându-le făcea boţuri rotunde şi le punea să se usuce la soare, iar când avea nevoie, punea la muiat un boţ din acelea şi astfel îşi făcea prânzul.

Pentru multa lui smerenie şi nevoinţă (pe care o făcea în ascuns) Dumnezeu l-a făcut minunat în ochii tuturor, prin darul minunilor de care s-a învrednicit. De aceea toţi îl aveau ca povăţuitor şi ca pildă a virtuţii.

Nu după multă vreme s-a săvârşit Egumenul de atunci al Mânăstirii şi toată grija duhovnicească a Chinoviei, precum şi a Sihaştrilor de la Chiliile din vale (adică de la schitul Sfintei Ana) a rămas în seama Sfântului Gheorghe.

Pentru treburile gospodăreşti ale mânăstirii, era rânduit un Econom, căruia îi ziceau şi Egumen, dar începătoria de Stareţ o avea Sfântul Gheorghe. (În limba greacă Stareţ se zice Ava, iar azi se zice Gheronda şi se înţelege Părinte duhovnicesc).

În vremea aceea cuviosul Gheorghe nu şedea în mânăstire, ci se liniştea la vale la Schit, în peşteră şi mergea în mânăstire numai Duminica şi la Praznicele de peste an.

Multe lucruri minunate s-au săvârşit în vremea vieţii lui. Clădirea mânăstirii a fost lărgită şi înălţată aşa încât se arăta ca o cetate măreaţă lipită de stânca de granit. Biserica cea mare cu hramul Naşterii Maicii Domnului se întindea mult în afară de poarta de azi (până sub Paraclisul Sfântului Ioan Hozevitul) iar deasupra se înălţa până mai sus de peştera Sfântului Ioachim. Zidul din afară al mânăstirii ajungea până la marginea pârâului. Numărul călugărilor era aşa de mare încât toată valea, până mai jos de Schitul Sfintei Ana, era locuită întocmai ca o cetate. Se spune că atunci când au năvălit păgânii perşi în Palestina (anul 614) în valea Hozeva erau peste două mii de călugări. Viaţa lor era aşa de sporită, încât mulţi dintre ei erau văzători cu duhul şi făcători de minuni.

Cuviosul Gheorghe strălucea între ei ca şi un soare între stele. Multe semne înfricoşate şi multe vindecări minunate s-au lucrat prin rugăciunile Sfântului Gheorghe şi multe suflete împovărate şi-au aflat mântuirea în lăcaşul lui.

Către sfârşitul vieţii lui, a năvălit în Palestina armata sălbatică a perşilor, cu regele lor Cosroe (Hosroe). Ei au cucerit Ierusalimul, au jefuit şi au dat foc Bisericii Sfântului Mormânt, luând cu ei întreg cinstitul Lemn al Sfintei Cruci şi pe Patriarhul Sfintei Cetăţi, ce se numea Zaharia. Au jefuit s-au dărâmat toate mânăstirile din pământul sfânt şi Bisericile (în total ca la trei sute). Peste tot au împrăştiat groaza şi pustiirea, fiind ajutaţi şi mult întărâtaţi spre cruzime de către jidovi, cari pizmuiau pe bieţii creştini. Aceştia au cumpărat la urmă pe toţi creştinii robiţi de perşi şi i-au ucis pe toţi.

În vremea aceea Economatul din Hozeva şi cu o parte din sobor au luat drumul pribegiei, peste Iordan, în părţile Arabiei. Ceilalţi părinţi împreună cu Sfântul Gheorghe au rămas pe loc. Unii s-au ascuns prin stufăriş, însă cuviosul bătrân petrecea la peştera lui de la Schit. După ce au jefuit păgânii Mânăstirea şi au ucis pe mulţi dintre Părinţi, s-au pogorât la chilii, în Schitul Sfintei Ana. Aici Sfântul Gheorghe se încălzea la soare, în faţa peşterii. Văzându-l ostaşii că este bătrân şi uscat ca o scândură, de multă postire, li s-a făcut milă de el (Dumnezeu mişcându-le inima) şi dându-i puţină hrană, l-au îndemnat să plece unde voieşte

ca să-şi scape viaţa. Atunci cuviosul a pogorât în luncă la Iordan, noaptea pe ascuns, şi a rămas acolo până la plecarea barbarilor. După aceea întorcându-se la mânăstire, a adunat pe cei care au mai rămas cu viaţă din soborul lui, aşezând iarăşi rânduiala veche din Chinovie.

Antonie, ucenicul cuviosului Gheorghe, care i-a scris viaţa, prea puţin aminteşte în însemnările lui despre pustiirea pricinuită de perşi în Valea Hozevei. Iar despre starea mânăstirii după trecerea păgânilor nu pomeneşte mai nimic.

Însă după felul cum spune că rânduia pedepse cuviosul părinţilor care vorbeau sau râdeau în vremea pravilei bisericeşti, noi putem înţelege că viaţa călugărească a slăbit mult după risipirea soborului. Totuşi mânăstirea nu şi-a pierdut însemnătatea ei, ci era vestită în toată lumea creştină, mai ales pentru nenumăratele vindecări care se făceau la icoana cea făcătoare de minuni a Maicii Domnului, care se numea "Hozeviotisa". Astăzi icoana aceasta nu mai este la Hozeva, ci într-o insulă numită "Amorgo", unde s-a mutat în chip nevăzut. Acolo este şi mânăstirea cu numele icoanei.

După plecarea perşilor din Palestina, Sfântul Gheorghe nu mai pogora în Schit, de vale, ci trăia în mânăstire. ***Fiind bătrân şi slăbit de multă nevoinţă a zăcut bolnav câteva zile, iar în noaptea prăznuirii Sfântului Ioan Hozevitul, făcătorul de minuni (care se prăznuia atunci la 8 ianuarie) a adormit cu pace întru Domnul, uşor precum adoarme pruncul în leagăn.*** În vremea aceea era patriarh la Ierusalim, Sfântul Sofronie (care a scris viaţa cuvioasei Maria Egipteanca).

Trupul Cuviosului a fost aşezat cu multă cinste în racla celor cinci Pustnici sfinţi din vechime, care au început mânăstirea. Din raclă a început să izbucnească mir cu darul tămăduirii pentru cei bolnavi.

Odinioară paracliserul Bisericii şi-a muiat din greşeală barba, în vasul cu mir de la cinstitele Moaşte şi de necaz a rostit oarecare vorbe grele. Din ziua aceea a încetat de a mai izvorî mirul din raclă. Cunoscându-şi greşeala monahul şi făcându-se rugăciune cu multă umilinţă de către sobor, a început să izvorască iarăşi puţin mir, însă nu ca înainte din raclă, ci din gropiniţa Părinţilor, care se află sub racla Sfinţilor.

Astăzi nu se mai ştie unde sunt moaştele Sfinţilor de la Hozeva. Cu vreo 20 de ani în urmă s-a aflat sub fundul raclei vechi de piatră o încăpere tainică cu nişte oseminte, însă fără nici o inscripţie. De asemenea nu se ştie unde se află cimitirul

cel mare al Mânăstirii despre care pomeneşte istoria. Acolo trebuie căutate Moaştele Sfinţilor Mucenici de la Hozeva şi o parte din odoarele vechi.

Astăzi hramul Mânăstirii se face la 8 ianuarie, ziua adormirii celor doi Sfinţi mari de la Hozeva: Ioan şi Gheorghe. În vechime hramul mânăstirii era Naşterea Maicii Domnului, după numele Bisericii vechi.

Pentru rugăciunile cele bine primite ale prea cuviosului nostru părinte Gheorghe Hozevitul, să ne miluiască şi să ne mântuiască Bunul Dumnezeu pe toţi. Amin.

[Sfântul Ioan Iacob românul (Hozevitul), Din Ierihon către Sion]

Săvârşirea cuviosului Gheorghe hozevitul - poezie

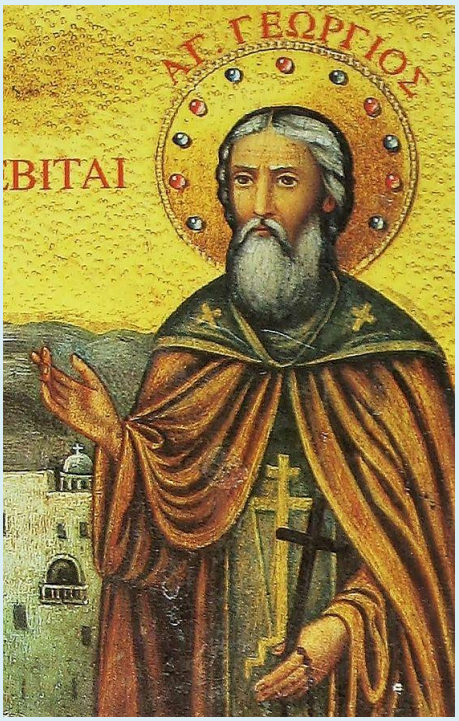

La urmă, cuviosul Gheorghe
Împovărat de ani, zăcea
Având câţiva bătrâni alături,
La poartă în chilia sa.

Era de ziua “prăznuirii”
Şi ucenicul lui slujea
Închinătorilor la masă
(Căci treaba asta o avea).

“Antonie, ne moare Ava
Şi te doreşte, hai curând!”
Au zis bătrânii către dânsul,
Iar el se frământa în gând.
Dorea din inimă să meargă
La Sfântul care-l aştepta,
Dar iarăşi n-ar fi vrut să lase
Neterminată slujba sa.

Văzând cu duhul cuviosul

Pe ucenic nedumerit,
Trimite vorbă către dânsul
Să-şi facă treaba liniştit.
“Plineşte-ţi slujba pân-la urmă
Că eu, Antonie, te-aştept
Şi până ce nu vii la mine,
Eu nu pun mâinile pe piept!”

Deci zăbovit-a el cu treaba,
La miezul nopţii terminând,
Apoi a mers la cuviosul
Cerând iertare şi plângând.

Blagoslovindu-şi ucenicul
L-a sărutat întru Hristos,
Apoi - mişcat - a zis acestea
Prea minunatul cuvios:

“De-acuma ieşi, mergând spre Domnul
Smerite suflete al meu!”
Zicând aşa a treia oară
Trecut-a către Dumnezeu!

Cu pace, fără zdruncinare
Şi-a dat sfârşitul ca un Sfânt
Precum mutăm în cale pasul,
Aşa s-a dus de pe pământ.
Am aflat acestea scrise
De Antonie monahul
Şi le scriu acum în stihuri
Eu, Ioan ieromonahul.
Care, cu nevrednicie,
Astăzi stau pe locul sfânt,
Unde îşi avea chilia
Sfântul Gheorghe oarecând.

Iar în valea ”Calamonei”
Unde Sfântul a trăit,
Eu un an şi jumătate
Dornic am nemernicit.

Sfântul Gheorghe să-mi ajute
Ca şi eu să fiu părtaş
Bucuriei netrecute
Din cerescul său Lăcaş!

Iar cinstita lui “Livadă”
De la Hozeva, acum,
Să aducă sfânta roadă
Părăsind al lumii drum!

Fie-ţi milă, cuvioase,
De lăcaşul cel sărman,
Curmă-i valurile rele
Şi ne scoate la liman!

Pătimaşi, fără povaţă
Noi suntem aproape morţi,
Dar avem nădejde încă
Că de grijă tu ne porţi.

Darul tău să se reverse
Peste sacul cel smerit
Care multă vreme, iată,
A rămas neîngrijit.

Răsădeşte şi păzeşte
“Pomii tainici” din “Enon”
Ca să nu le roadă frunza
Caprele din Gavaon.

Iar când ei vor face floare,
Apără-i de vântul rău
Ca să facă rod de taină
Însutit, cu darul tău!

Valea Hozevei, părinte,
Să ne fie sfânt liman
- Unde boteza, la urmă,
Sfântul prooroc Ioan!

(Sursa: Sfântul Ioan Iacob românul (hozevitul), Din Ierihon către Sion. Trecerea de la pământ la cer.)

Istoria Mănăstirii Hozeva – Mănăstirea Sfântului Gheorghe din Valea Hozevei şi Hozevitissa din Amorgo

Mănăstirea Sfântului Gheorghe din Valea Hozevei

În vechime Palestina era ţara cea mai bogată în Lăcaşuri Sfinte. Atât localităţile ei istorice, cât şi pustietăţile cele mai îndepărtate, erau împânzite cu Biserici măreţe şi cu mânăstiri.

Din istoriile vechi se poate vedea că la începutul al 7-lea numai în Valea Iordanului erau la vreo 40 de mânăstiri şi schituri. De la Ierusalim şi până la Muntele Sinai lăcaşurile sihăstreşti se ţineau lanţ. ***De aici se explică şi faptul că monahii de la Sinai nu începeau Sfânta Liturghie în Sâmbăta cea Mare până când nu primeau vestea pogorârii Sfintei Lumini de la Ierusalim.***

Mânăstirile erau aşa de numeroase încât se putea vesti - de la una la alta - prin sunetul clopotelor şi al toacelor venirea Sfintei Lumini la Ierusalim.

Până la năvălirea perşilor, care a fost în 614, starea mânăstirilor din Palestina era nespus de înfloritoare. Dar mâna cea păngărită a barbarilor a distrus cele mai multe şi cele mai însemnate lăcaşuri sfinte, al căror număr se ridică la 200, iar numărul monahilor omorâţi de păgâni trece cu mult de 10.000 (dacă ne gândim că numai la mânăstirea Sfântul Sava au fost omorâţi de perşi cinci mii de monahi). Desigur că pe lângă acestea mai erau şi alte lăcaşuri sfinte, cari au rămas nedărâmate de

barbari, dar vremea cea necruţătoare le-a măcinat şi pe acestea, încât multe din ele n-au lăsat nici o urmă.

Dintre mânăstirile care au fost distruse de perşi este şi Mânăstirea Sfântul Gheorghe de la Hozeva. ***Această mânăstire datează de la începutul veacului al 5-lea şi, când te cobori din drumul cel vechi (Ierusalim - Ierihon) în valea Hozeva, ai impresia că ai intrat într-o cetate cu ziduri uriaşe de granit. Rămâi uimit de adâncimea prăpăstioasă a pârâului Hozeva şi de înăţimea stâncilor abrupte, cari se ridică ameninţător, din toate părţile, închizând orizontul.***

Aici te simţi îndată izolat complet de restul lumii, căci nu vezi împrejur decât stâncile dogorâte de soare, cu peşteri nenumărate, în care au trăit (cu miile) sihaştrii de odinioară, iar astăzi îşi au locuinţa bursucii şi porumbeii sălbatici. Nu se aude în vale decât glasul speriat al păsărilor de pustie şi murmurul plăcut al apelor care coboară grăbit pe canalul străvechi al Macabeilor şi al Irozilor, care s-a înnoit în vremea din urmă.

Mănăstirea Sfântul Gheorghe Hozevitul este aşezată în valea cea adâncă a "Enonului" cum o numeşte Sfântul Ioan Evanghelistul (cap.3, vers.23): ***"Era însă şi Ioan în Enon, aproape de Salim şi boteza acolo, pentru că erau acolo ape multe".***

În Testamentul Vechi valea aceasta era cunoscută sub numele de Horit sau Horat, unde a petrecut o vreme Sfântul Prooroc Ilie, iar astăzi se numeşte Valea Hozevei (posibil de la muntele "Hasva", locul unde s-a născut Adam, despre care se vorbeşte în Cartea Facerii, cap.38, vers.5).

Mânăstirea Sfântul Gheorghe hozevitul stă lipită de stânca uriaşă, în partea stângă a pârâului, întocmai ca un cuib de rândunică.

Cei dintâi ctitori şi veţuitori ai lăcaşului au fost 5 sihaştri vestiţi, din părţile Siriei (Prom, Ilie, Gannen, Rnan şi Zinon) care n-au trăit în aceeaşi vreme, ci au urmat unul după altul. Ei au zidit primele chilii şi Biserica Sfântul arhidiacon Ştefan, unde s-au odihnit şi cinstitele lor moaşte.

După ei a venit în părţile acestea Sfântul Ioan hozevitul, mitropolitul Chezariei Palestinei, şi a completat lucrul început de sfinţii sirieni. În vremea lui, mânăstirea aceasta a primit numele "Naşterea Maicii Domnului" după hramul Bisericii mari, iar numărul monahilor a sporit uimitor.

Din viaţa Sfântul Ioan hozevitul se constată că numărul locuitorilor pustiei de la Hozeva a sporit simţitor până la cinci mii. ***Erau cu adevărat nişte îngeri în trup, care şi-au răstignit patimile şi au urmat lui Hristos până la moarte. Mulţi dintre ei erau văzători cu duhul şi făcători de minuni.***

Mânăstirea a ajuns vestită pentru nenumăratele minuni care se făceau aici la Sfânta icoană a Maicii Domnului, care se numea "Hozevitissa". Această icoană prea minunată nu se mai află astăzi la Hozeva.

Prin veacul al 9-lea, din cauza tulburărilor şi a năvălirilor barbare, monahii de la Hozeva (fruntaşii din mânăstire) au plecat în insula Amorgo (a Cicladelor), luând cu ei şi Sfânta icoană, spre mai multă siguranţă. Acolo au găsit o coastă prăpăstioasă, asemenea cu cea de la Hozeva, unde au întemeiat o nouă mânăstire, cu numele "Hozevitissa", care a fost înnoită şi înzestrată cu metoace de către împăratul bizantin Alexie Comneanul (1080 - 1088).

Desigur că n-au plecat toţi monahii de la Hozeva în insula Amorgo. ***Viaţa monahicească din Valea Hozevei a urmat înainte, însă mai mult sub formă idioritmică (cu traiul deosebit) şi mai ales isihastică (sihăstrească) trăind cei mai mulţi în Schitul Sfintei Ana (din apropierea mânăstirii) şi prin peşterile înconjurătoare.*** Clădirea cea mare a mânăstirii atrăgea de multe ori privirea lacomă a jefuitorilor păgâni, pentru aceasta în multe rânduri a fost pustiită şi chiar dărâmată, iar peşterile cele ascunse s-au aflat mai bune pentru adăpost, la vremuri grele. Informaţii amănunţite şi date mai sigure asupra trecutului mânăstirii nu se află.

Schimbările furtunoase şi necurate, care au trecut peste pământul Palestinei, n-au cruţat nici zidurile vechi ale mânăstirii, nici odoarele bisericeşti şi nici arhiva cu documente istorice. Au rămas numai tradiţiile moştenite din gura sihaştrilor din vechime, icoanele vechi de la ziduri şi diferite inscripţii.

Ca să-şi poată face cineva o idee mai clară despre trecutul acestei mânăstiri, trebuie să cunoască viaţa celor mai de seamă ctitori ai mânăstirii, adică a Sfântului Ioan Hozevitul şi a Sfântului Gheorghe hozevitul care au trăit cam o sută de ani după Sfântul Ioan.

În vremea lui s-a întâmplat şi năvălirea perşilor şi el este cel care adună iarăşi pe monahii împrăştiaţi şi înnoieşte viaţa mânăstirii de la Hozeva. Înălţimea virtuţilor lui şi minunile care se făceau prin Sfintele lui rugăciuni, au hărăzit acestui lăcaş un loc de frunte între mânăstirile din Palestina. ***De aceea după săvârşirea lui din viaţă, mânăstirea a primit numele de Sfântul Gheorghe hozevitul (care este şi***

hramul principal al mânăstirii), iar mormântul lui a devenit locul cel mai scump şi mai cinstit din cuprinsul mânăstirii.

Cimitirul vechi se află în afară de mânăstire şi el s-a descoperit în anul 1880 de către sihastrul român Iustin şi de altul grec Ioasaf, de la Schitul Sfintei Ana. Acolo se pot vedea mormane de oseminte de la care iese o aromă de moaşte sfinţite. Ele sunt aşezate pe categorii, cu anumite despărţituri pentru arhierei, pentru stareţi, pentru preoţi de mir, arhidiaconi, diaconi, monahi şi mireni. Între altele se află şi osemintele unei regine, cu numele Ia şi a unei diaconese. După inscripţiile care se află pe stâncă, în dreptul fiecărei despărţituri, se poate cunoaşte că au fost îngropaţi aici clerici şi mireni din toate laturile împărăţiei bizantine: din Roma, din Grecia, din Egipt, din Antiohia, din Capadochia, din cetatea Tirului, din Ascalon, din Damasc, din Arabia, din Mesopotamia şi din alte părţi.

Deasupra cimitirului, la vreo 40 de metri înălţime, se află peştera Sfântului Ioan hozevitul, ale cărui moaşte cinstite s-au descoperit în anii din urmă, de către ieromonahul Gavriil, care trăieşte astăzi în peştera Sfântului. Locuri mai vrednice de amintit, care se află în cuprinsul mânăstirii în afară de Biserica cea mare, în care se păstrează mozaicul din vechime sunt: o parte din zugrăveala veche de pe zidurile Bisericii, apoi cimitirul vechi al părinţilor, mormintele sfinţilor ctitori, ***peştera Sfântului prooroc Ilie, care a adăpostit într-o vreme şi pe Sfântul şi dreptul Ioachim, unde a şi primit prin înger vestirea naşterii prea curatei Fecioare din pântecele sterp al Sfintei Ana.***

Însă locul cel mai cinstit din toată valea Hozevei este mormântul Sfântului Gheorghe hozevitul, în care s-au aflat o parte din cinstitele lui moaşte.

Părinţii bătrâni din mânăstirea Sfântul Sava cel sfinţit (între care şi duhovnicul Sava), mi-au povestit că acum două sute de ani în urmă, mânăstirile din Palestina fiind strâmtorate, au plecat din Valea Hozevei şi din Schitul Sfintei Ana vreo 300 de sihaştri în Muntele Athos, având între ei şi un arhiereu. Atunci au luat cu ei şi cinstitele moaşte ale Sfintei şi Dreptei Ana, aşezându-se în Schitul aghiorit care avea şi el hramul Sfintei Ana.

În vremea aceea tocmai se începuse clădirea Bisericii mari din schit (anul 1754), cu cheltuiala patriarhului Dionisie al Ţarigradului (Constantinopolului).

Bieţii sihaştrii hozeviţi au voit ca să ducă aceiaşi viaţă aspră ca şi la Hozeva. Dar nefiind deprinşi cu frigul iernei din Sfântul Munte, în scurtă vreme au murit cea

mai mare parte din ei. Se spune că din cei 300 câţi erau la început, după trei ani de zile, au rămas numai 70.

În Biserica mare a Schitului se păstrează cu mare cinste până azi piciorul drept al Sfintei Ana la care se poate vedea şi pielea.

În valea Hozevei au trăit mulţi români din vremuri îndepărtate. Un călugăr român, care a trăit în schitul Sfintei Ana de la Hozeva a fost monahul Varsanufie, care mai înainte de călugărie se chema Arsenie. După mulţi ani de viaţă sihăstrească, se retrage în mânăstirea Sfintei Sava, la îndemnul arhimandritului Nectarie Banu. Acolo a ajuns ajutor de econom. În gropniţa mânăstiri se vede şi azi craniul arhim. Nectarie Banu cu inscripţia lui Varsanufie cu litere chirilice. Compunerea acestor cuvinte a făcut-o Nectarie, înainte de moarte, poruncindu-i lui Varsanufie s-o scrie pe craniul său şi să-l păstreze în camera sa, spre aducere aminte.

În adevăr, monahul Varsanufie a păstrat acest craniu în camera sa până la moarte. ***Chilia sihăstrească a lui Varsanufie se vede şi astăzi în schitul de la Hozeva. Împrejurul chiliei lui se văd garduri de piatră, un cuptor şi o sternă.***

Cam în aceeaşi vreme cu Varsanufie au trăit în schitul Hozevei şi monahii Teofan, Calist şi un bătrân mirean cu numele de Ioan. În vremea războiului mondial toţi s-au retras în mânăstirea Sfântului Sava. Numai monahul Calist a plecat în ţară pentru a face o colectă pentru zidirea mânăstirii şi din nenorocire s-a înecat în Dunăre. Voind să salveze pe fratele său, care era în primejdie, s-a înecat şi el însuşi. Era de meserie pescar şi meşter la construirea bărcilor. De aceea a simţit multă atracţie în Valea Hozevei, unde era pârâul îmbelşugat de peşte. La mulţi dintre pescarii de la Iordan monahul Calist le-a făcut bărci şi alte unelte pentru pescuit.

Despre bătrânul Ioan (barba Iani, cum îi ziceau grecii) se spune că avea o barbă până la genunchi şi mulţi voiau să-l fotografieze, dar el îşi ascundea barba în sân şi nu voia să stea la fotografiat.

Mănăstirea Sfântul Gheorghe Hozevitul

מפקדת אזור יהודה והשומרון
משרד הדתות
מנזר סט. ג'ורג'
(כוזיבא)
دير القلط (دير مار جريس)
ST. GEORGE MONASTERY
(KHOZIBA)
נא לשמור על קדושת המקום
يرجى المحافظة على قدسية المكان
KINDLY SHOW RESPECT FOR
THE SANCTITY OF THIS SITE

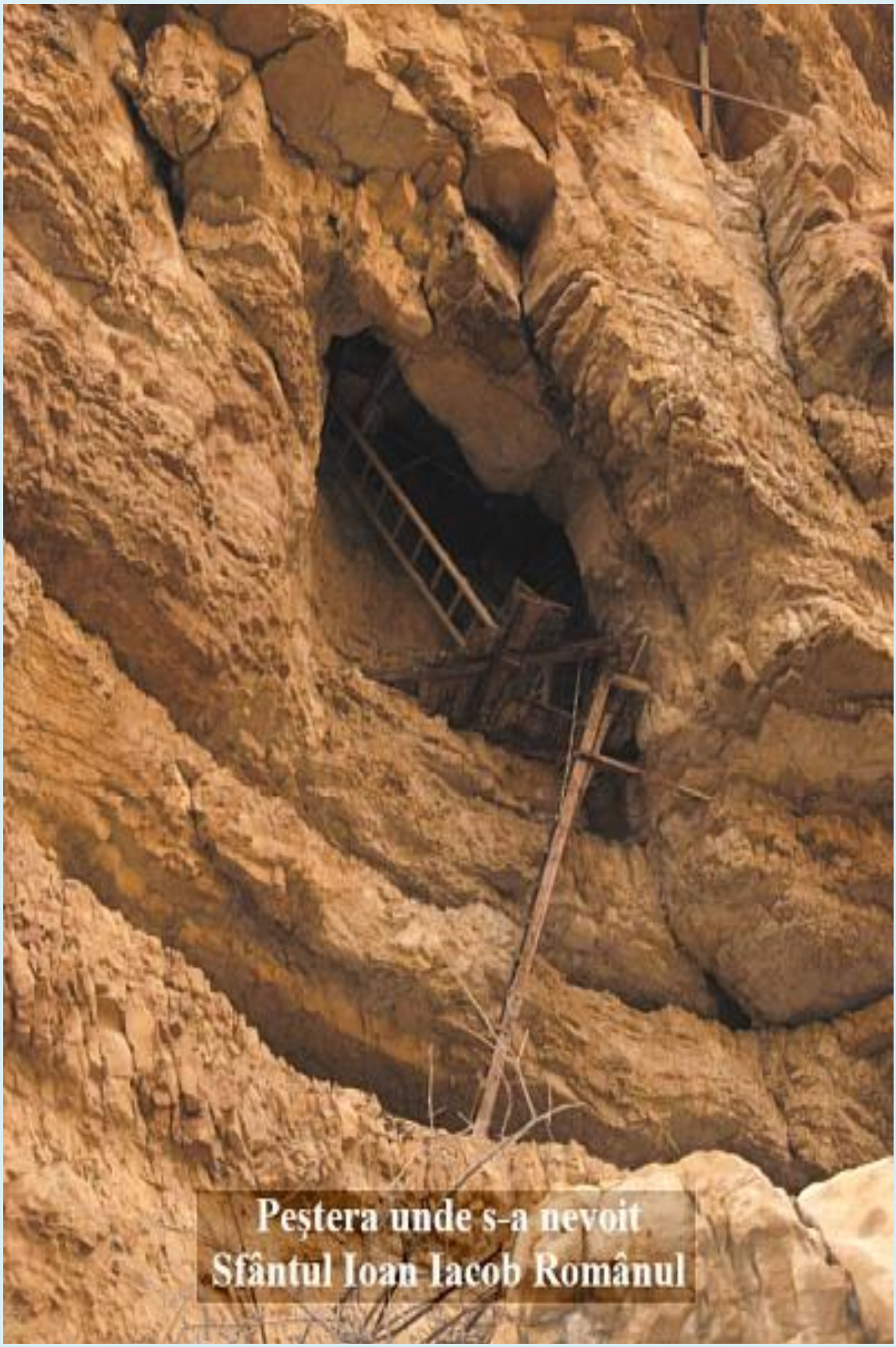
Peștera unde s-a nevoit
Sfântul Ioan Iacob Românul

Mănăstirea Hozevitissa din Amorgo - Însemnare scurtă

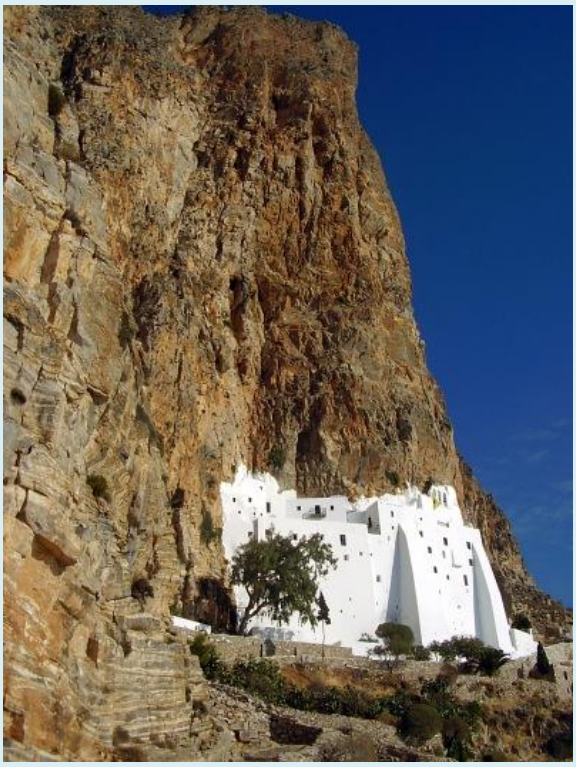

În ostrovul Amorgo (Insulele Ciclade) se află o mânăstire cu hramul Maicii Domnului, numită "Hozevitissa". Această mânăstire a fost zidită prin veacul al nouălea de către nişte monahi de la Hozeva (din Palestina).

După aceea s-a pustiit din cauza barbarilor şi a rămas mult timp nelocuită. Pe la anul 1080-1088 mânăstirea a fost înnoită de către împăratul bizantin Alexie Comneanul. O istorie amănunţită după întemeierea acestei mânăstiri nu se găseşte scrisă nicăieri, căci toate actele şi însemnările cele vechi din mânăstire s-au pierdut din cauza deselor jefuiri pe care le-a suferit acest Sfânt Lăcaş. În anii din urmă s-a alcătuit o istorie a mânăstirii de prof. universitar Boiagidi, pe baza diferitelor povestiri cari s-au păstrat din bătrâni (adică din tradiţie).

Toate câte s-a petrecut în mânăstirea aceasta de la zidirea ei şi până astăzi, sunt în legătură cu Sfânta Icoană a Maicii Domnului făcătoare de minuni şi care se cheamă "Hozevitissa" de la care a primit numele şi mânăstirea din ostrovul Amorgo, care mai înainte era necunoscut şi acuma a ajuns vestit în lume din cauza acestui odor nepreţuit (adică Icoana Maicii Domnului). Vestea minunilor care se săvârşesc acolo aproape zilnic atrage multă lume spre închinare.

Creştinii din Amorgo se mândresc că au un asemenea Lăcaş vestit, care le face cinste. Însă nici locuitorii ostrovului, nici călugării din mânăstire şi nici însuşi autorul grec care face istoria mânăstirii, nu-şi prea dau seama de unde se trage cinstea aceasta şi numele vestit al mânăstirii.

Deşi autorul aminteşte că după tradiţie mânăstirea Hozevitissa din Amorgo este întemeiată de călugării refugiaţi din Palestina, prea puţin vorbeşte despre Lăcaşul unde au trăit călugării şi unde se afla Icoana făcătoare de minuni numită Hozevitissa.

Lipsa de atenţie faţă de străvechea Lavră din pustia Hozevei, care a dat naştere mânăstirii din Amorgo, face să scadă mult din valoarea cărţii prof. I. Boiagidis. Şi aceasta se întâmplă din cauză că până azi nu şi-a dat aproape nimeni silinţa să scrie

Istoria din Valea Hozevei într-o limbă uşor înţeleasă de toţi. De asemenea nu s-a vorbit mai nimic despre minunile Maicii Domnului de la Hozeva.

În limba latină se află o carte întreagă cu minunile Icoanei Hozevitissa scrisă de Sfântul Grigorie Dialogul. Acum câţiva ani mi-a spus un călugăr papistaş că această carte s-a tradus de curând şi în limba franceză. Mult s-a mirat când a aflat că în limba greacă şi română încă nu se află scrisă.

Atunci când va fi cunoscută istoria străbunei Mânăstiri de la Hozeva, precum şi minunile Maicii Domnului din acest lăcaş, atunci abia vor putea înţelege mai bine cititorii şi istoria mânăstirii Hozevitissa din Amorgo.

Acum voi aminti doar pe scurt câteva ştiri mai însemnate din istoria acestui sfânt lăcaş.

Tradiţia spune că pe vremea când erau prigoane în Palestina (din cauza sfintelor icoane) o parte din călugării de la Hozeva, s-au mutat în ostrovul Amorgo, luând cu ei şi sfânta Icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

Acolo aflând ei un loc stâncos pe coasta unui munte prăpăstios (ca şi cel de la Hozeva) au zidit mânăstirea care a primit numele Sfintei Icoane de la Hozeva (adică Hozevitissa).

Împăratul Alexie Comneanul 1080 – 1088, aflând-o ruinată şi părăsită, a zidit-o din nou.

Tradiţia aceasta (care a rămas din bătrâni) este întărită şi de istorie, căci în adevăr pe la anul 812 în Palestina au fost prigoane din partea arabilor şi în multe părţi au oprit cinstirea Sfintelor Icoane. Înfăţişarea mânăstirii din Amorgo, se aseamănă mult cu cea de la Hozeva. Alt lucru de mirare se poate vedea în acest lăcaş.

În coasta stâncoasă a muntelui (care stă ca un perete) se poate vedea o daltă de fier înfiptă în piatră, deasupra clopotniţei. Cine a înfipt-o acolo, nimenea nu poate pricepe, căci nici o scară nu ajunge până acolo. Bătrânii spun că în vremea când a început a se zidi mânăstirea s-a ales un loc puţin mai departe de locul unde este astăzi. Însă tot ce se zidea ziua, noaptea găseau ruinat, iar uneltele lucrătorilor se găseau dimineaţa atârnate de dalta cea de fier (despre care am pomenit). Din aceasta au cunoscut că sub daltă este voia Maicii lui Dumnezeu să se zidească mânăstirea.

În ziua de 16 octombrie 1952 când s-au luat de către guvern metoacele mânăstirii, atunci a căzut singură dalta de fier pe terasa mânăstirii, ca semn că s-a mâniat Maica Domnului pentru înstrăinarea averilor.

În multe rânduri şi în multe locuri s-au izbăvit oamenii de secetă, de foamete şi de alte necazuri grele, făcându-se litanie cu Sfânta Icoană "Hozevitissa", iar vindecările care se dau bolnavilor sunt nenumărate şi prea minunate.

Adeseori cad pietre mari din vârful muntelui, însă niciodată n-au vătămat pe vieţuitorii din mânăstire, care au Sfânta Icoană a Maicii Domnului, ca un adevărat acoperământ şi sprijineală grabnică.

Bucură-te, Sfinte cuvioase Gheorghe, hozevitul!